

รายงานการวิจัย
เรื่อง
ผลของการปฏิบัติทางการพยาบาลแบบ CHEETS
ที่มีต่อพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว ของเด็กกลุ่มอาการดาวน์
อายุ 1 ปี 6 เดือน - 5 ปี สถาบันราชานุกูล

โดย

นางจันทร์เพ็ญ	รัชสินพงษ์
นางลัดดาวัลย์	สุนดารา
นางสาวพิมพ์ชนก	กล้าฤทธิ์ธนรัตน์
นางบุษรา	ไลวานิช

RB0000000551

ผลของการปฏิบัติทางการพยาบาลแบบ CH... 104

ศูนย์ข้อมูลทางวิชาการ สถาบันราชานุกูล

กลุ่มการพยาบาล สถาบันราชานุกูล

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

2554

ผลของการปฏิบัติทางการพยาบาลแบบ CHEETS ที่มีต่อการพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว ของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ อายุ 1 ปี 6 เดือน – 5 ปี สถาบันราชานุกูล บทคัดย่อ

หลักการและเหตุผล กลุ่มอาการดาวน์เป็นกลุ่มผู้รับบริการแบบผู้ป่วยในที่มีจำนวนมากที่สุดของสถาบันราชานุกูล เด็กกลุ่มอาการดาวน์มีพัฒนาการล่าช้าหลายด้านโดยเฉพาะการเคลื่อนไหวซึ่งเป็นพัฒนาการที่เป็นปัจจัยที่ช่วยเสริมให้พัฒนาการด้านอื่นๆก้าวหน้าเร็วขึ้นอีกทั้งช่วยลดภาระการดูแลของผู้ปกครองด้วย การพยาบาลแบบ CHEETS หมายถึง รูปแบบการให้บริการเด็กกลุ่มอาการดาวน์และผู้ปกครอง ประกอบด้วย 1) การให้ความรู้แบบกลุ่มแก่ผู้ปกครอง เรื่อง เด็กกลุ่มอาการดาวน์ ซึ่งมีเนื้อหา ประกอบด้วย ความผิดปกติของโครโมโซม โรคหัวใจ สายตาและการมองเห็น การได้ยิน ไทรอยด์บกพร่อง และความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว 2) การส่งเสริมพัฒนาการรายบุคคลด้านการเคลื่อนไหวแก่เด็กกลุ่มอาการดาวน์ อายุ 1 ปี 6 เดือน – 5 ปี

วัตถุประสงค์ เพื่อประเมินผลการพยาบาลแบบ CHEETS ต่อพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวในเด็กกลุ่มอาการดาวน์

วิธีการศึกษา แบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อน-หลัง กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กกลุ่มอาการดาวน์อายุ 1ปี6เดือน-5ปีและผู้ปกครองที่เข้ารับบริการในหอผู้ป่วยเด็ก1และเด็ก2ตั้งแต่มีนาคม-พฤษภาคม 2554 จำนวน 16 คู่ โดยความสมัครใจของผู้ปกครอง เริ่มประเมิน(Pre test)พัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวของเด็กกลุ่มอาการดาวน์และประเมินความรู้ผู้ปกครองก่อนทดลอง หลังจากนั้นจึงวางแผนและให้การส่งเสริมพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวแก่เด็กกลุ่มอาการดาวน์เป็นรายบุคคลตามแผนวันละ 1 ครั้งรวมทั้งสิ้น 4 ครั้งและให้ความรู้แบบกลุ่มแก่ผู้ปกครองครั้งละ 3 ชั่วโมงรวม 2 ครั้ง ต่อจากนั้นจึงประเมิน(Post test)พัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวของเด็กกลุ่มอาการดาวน์และประเมินความรู้ผู้ปกครองหลังการทดลอง เก็บข้อมูลด้วยแบบประเมินพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวของเด็กกลุ่มอาการดาวน์อายุ 1ปี6เดือน-5ปี จำนวน 28 ข้อและแบบทดสอบความรู้ผู้ปกครองที่สร้างขึ้นใหม่จำนวน 10 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปและสถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและ paired t-test กำหนด $p < .05$

ผลการศึกษา พบว่าหลังการทดลองเด็กกลุ่มอาการดาวน์มีค่าคะแนนพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวเพิ่มขึ้น ($\bar{x} = 55.94, 66.81$) และผู้ปกครองมีค่าคะแนนความรู้เพิ่มขึ้น ($\bar{x} = 5.88$ และ 8.94)

สรุปและวิจารณ์ ค่าคะแนนพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวและผู้ปกครองมีความรู้เพิ่มขึ้นหลังการให้การพยาบาลแบบ CHEETS นั้น เนื่องจากลำพังการส่งเสริมพัฒนาการที่ให้แก่เด็กตามโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กแรกเกิด-5ปีของสถาบันราชานุกูลแม้จะเป็นโปรแกรมมาตรฐานและเร่งพัฒนาการได้ระดับหนึ่งแต่การใส่ใจเข้าใจในอาการของเด็กและให้การส่งเสริมตามความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมการพยาบาลแบบ CHEETS ทำให้พัฒนาการเคลื่อนไหวของเด็กพัฒนาได้ดีขึ้นอย่างชัดเจน อีกทั้งการปรับแนวทางการพยาบาลให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคนและเรียงลำดับเรื่องง่ายไปหายากทำให้เด็กร่วมมือในกิจกรรม ไม่เบื่อหน่าย และให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกระตุ้นให้เด็กทำกิจกรรมมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ อาจปรับวิธีการฝึกเด็กเป็นกลุ่มและให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมจะช่วยทำให้เด็กเกิดรู้สึกสนุกสนานกับการทำกิจกรรมมากขึ้น

การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในงานประจำ

นำผลวิจัยไปปรับโปรแกรมบริการเด็กกลุ่มอาการดาวน์โดยให้ความสำคัญแก่ผู้ปกครองโดยการให้ความรู้และเพิ่มบทบาทของเข้าร่วมส่งเสริมพัฒนาการแก่เด็ก เพื่อความยั่งยืนของการช่วยเหลือ

บทเรียนที่ได้รับ คือ ผู้ปกครองเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการช่วยพัฒนาเด็กทั้งในขณะที่มารับบริการในสถาบันและขณะที่อยู่ที่บ้าน ดังนั้นการให้บริการเด็กทุกกิจกรรมควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมตลอดเวลา ซึ่งจะช่วยให้ผู้ปกครองเกิดการเรียนรู้ผ่านการกระทำด้วยตนเองและจะเป็นความรู้ที่คงอยู่ตลอดไป

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ คือ มีโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กและบุคลากรมีความเชี่ยวชาญในการใช้โปรแกรมดังกล่าว

การสนับสนุนที่ได้รับจากผู้บริหารหน่วยงาน / องค์กร คือ สนับสนุนสื่อ อุปกรณ์ และจัดการอบรม ฟื้นฟูความรู้และทักษะให้แก่บุคลากรอย่างสม่ำเสมอทุกปี